

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 30 Octobrie.

Succesele dobândite de ministrul afacerilor esterne, contele Kalnoky, au îndemnat pre subcomisiunea delegațiunei unguresci pentru aceleași afaceri, ca să voteze ministrului vot de incredere.

Politicii orientați vor se vadă în acest vot un triumf al politicii Austro-Ungariei față cu Rusia — în ce privește regularea trebilor din peninsula balcanică. Este notoric, că la 1878 cunoscutul Ignatieff prin tractatul dela San-Stefano, intru atâta umilise monarchia austro ungară și interesele ei în Orient, încât dacă congresul dela Berlin ar fi ratificat acel tractat, atunci izbucnirea războiului între noi și Rusia ar fi fost de atunci hotărât.

Principele Gortschakoff a trebuit deci se cedeze din tractatul dela San-Stefano și să se mulțamească după multele jertfe, ce le aduse Rusia în războiul oriental, chiar cu aneșarea Bosniei și a Herțegovinei de către Austro-Ungaria, fără ca aceasta din urmă pentru acest câștig teritorial să fi adus jertfe în bani ori sânge. Ceeace Rusia slăbită la 1878 nu dobândise, s'a încercat se o realizeze la 1886 prin alun-garea principelui Alesandru de pe tronul Bulgariei, ca astfel se poată pescui în turbure și se creeze, stări de lucruri, cari se îndreptătească întervenirea Rusiei spre a da tractatului din Berlin ultima lovitură.

Numai cât trăsura de șah nu a reușit.

Bulgarii conșcii de drepturile lor, jaluzi pe constituțiunea lor, s'au purtat așa de înțelepțesce, încât chiar popoare îmbetrânite în eserciarea drepturilor politice ar pute să-i invidieze. Cu o rară înțelepciune au știut se împedece candidatura principelui de Mingrelia, tot cu tact au nimicit misiunea generalului Kaulbars, și în fine, pe cale destul de fină a pus capăt venirei lui Ehrenroth în Bulgaria, — alegându-și de principe pe un bărbat cu frumoase conexiuni pentru de a pute crea stări normale și permanente în Bulgaria.

Este poate mai mult lucrul întâmplării, că trebile au luat astfel de dezvoltare și că conducătoriul politicii austro-ungare a primit votul de incredere, dar subcomisiunea delegațiunei trebuia se dea acest vot, ca prin el să înțeleagă cei din Moscva și Petersburg, că în țeara ungurescă nu este suflare de om, care se aibă simpatii pentru Rusia și cînta muscălească. La acest vot aderăm și noi românii, și credem că ungurii nu ne vor mai identifica cu muscalii și cu legea muscălească, ca se aibă titluri de a ne persecuta.

Ceeace a succes contelui Kalnoky, nu i a fost dată se-i succedă ministrului de războiu contelui Bylandt.

În comisiunea pentru trebile armatei s'a escat ca se nu dicem conflict, dar la tot cazul divergințe mari între ministru și membrii delegațiunei.

Ca de regulă în fie-care an așa și de astădată membrii delegațiunei prin rostul dlui Béla Grünwald au dat năvală formală asupra ministrului, din cauza, că acesta nu introduce limba maghiară în scoalele de cadeți de pe teritoriul Ungariei.

Prin dispozițiunea aceasta, susține vorbitoriul, se face mare nedreptate maghiarilor, căci nu pot se între în astfel de scoale și nu pot se aibă oficeri în armata comună în proporțiune după numărul lor. Ministrul se înțelege că nu a fost aplicat a face pe voia dlui Grünwald la spatele căruia stă întreaga națiune maghiară, și nu a fost dispus, pentrucă nu recunoaște, că și armata ar ave caracter dualistic. Diarele din Cislaitania și cu deosebire „Presse” și „Vaterland”, nu pot trece cu vederea a nu accentua, că atunci când s'ar satisfac dorințelor maghiare, ar urma, ca să se satisfacă tuturor naționalităților din imperiu, 15 la număr, ceeace nu ar fi nici decât în favorul armatei, care trebuie se aibă o limbă de comandă și nu poate avea mai multe. Diarele unguresci în Ungaria nu recunosc de îndreptățită decât limba maghiară și chiar nici a croaților, cari au regatul lor, nu le conced dreptul de a reclama drepturi pentru limba lor. Cumcă pretenșiunile maghiare sunt la loc, sunt drepte — noi nu cercetăm, dar ținem mult la proverbul: „ce ție nu-ți place altuia nu face.” Tocmai pentru ce se luptă maghiarii în Viena fără succes, luptăm și noi aici acasă tot fără succes, și dacă este îndreptățită dorința maghiarilor față de limba lor în armata comună, atunci tot așa de drept este ca românul să se poată folosi la forurile civile și criminale, la cele administrative și orfanale de limba lui.

Până când frații maghiari nu vor recunoaște, că ceeace e drept pentru unul e drept și pentru altul, nu vor dobândi rezultate bune dela cei din Viena, și nu le vor dobândi pentrucă aceia sunt cu mult mai bine orientați cum merg trebile aici la noi, de cât se nu scie, că dacă ungurii au prerogative pentru limba lor — apoi acele cereri nu sunt cererile tuturor locuitorilor și tuturor naționalităților de pe teritoriul coroanei Stului Stefan.

Vadă deci frații maghiari să facă ordine aici acasă, să dea fie-căruia ce i compete după drept, să nu privească pe naționalități preste umăr, ci să le îm-

pace justele lor dorințe, și atunci vor vorbi mai cu succes în Viena, știind aceia, că vorbele lor sunt susținute de 15 milioane de suflete.

De astădată au primit drept răspuns vorbe frumoase, fără să se aleagă ceva din nisce promisiuni date mai mult din curtuasie, armata își va vedea de trebile ei, își va ține limba ei în scoale, și apoi puțin le pasă celor din Viena dacă fiii maghiarilor nu cercetează scoalele militare, pentrucă acolo mai sunt românii, croații, slovaci și sârbii tot soldați buni și bravi și aceia nu sunt dedați a face demonstrațiuni.

Revista politică.

Vorbirea contelui Kalnoky ținută în zilele din urmă în sinul delegațiunei ungare, a făcut să se înțeleagă multe din unele lucruri până acum mai puțin înțelese. Cu deosebire punctele din vorbire, cari ating cestiunea Bulgară au provocat interpretarea aceleia în lumea din afară, dând ansă la discuțiuni prin presă. Diarele rusesci ca „Jurnal de St. Petersburg” scriu, că discursul contelui Kalnoky și în special modul cum acesta înfățișează situațiunea prințului de Coburg, a produs acolo o mare surprindere. În punctul din urmă rostit de dl Kalnoky, Rusia are cu totul alte vederi, că adevă ea nici când nu a recunoscut de legală alegerea prințului prin Sobranie, având să se mai aștepte, după cum dl Kalnoky s'a exprimat, numai confirmarea acelei alegeri prin puteri. Esistând încă astfel de divergințe în punctul de plecare, va fi foarte cu greu a se pricepe caracterul crizei bulgăresci. Cât pentru încercările dlui Kalnoky, dice același jurnal, de a câștiga pe Rusia la cauza păcii, e de prisos a mai releva, că acele ar avea mai mult succes dacă s'ar îndrepta în altă parte. Acea pace nu e întru nimic amenințată de Rusia, precum nu e amenințată nici independința popoarelor balcanice.

Cu totul altă impresiune a făcut discursul dlui Kalnoky în Anglia. Diarul „Daily Chronicle” dice, că cuvintele dlui Kalnoky, prin care se arată identitatea scopului Angliei cu al Austro-Ungariei, întăresc tot mai mult convingerea, că Anglia, deși factice nu formează o parte din alianță, consimte totuși cu intențiunile ei, fiind întotdeauna pregătită de a conlucra la susținerea păcii. „Daily Telegraph” observă, că acel discurs, ca cel mai nou semn pe orizontul politic, înseamnă un bun prospect de pace pentru anul ce vine.

FOIȚA.

Din reminiscențele unui bătrân preot.

(Înceiere.)

Sub archipăstoria și conducerea acestui episcop au fost trimiși doi tineri absoluți la universitatea din Viena: Moise Fulea și Ioan Moga. Cel dintâiu, Moise Fulea, diplomat de guvernul țării de director de scoale naționale „ne unite,” au deschis un curs de pedagogia („dascălie”) în Sibiu, de șase săptămâni din Pasci până în Rusale. Studiile de aci erau dela silabisatiie, cetire, scriere, ortografia cu slovele cirile și cu literele latine, patru specii ale aritmetice, catechismul cel mic și cântările bisericesci.

La acest curs am luat parte și eu în doi ani unul după altul.

Cel de al doilea, Ioan Moga, „teologul”, au deschis curs pentru candidații de preoție, de șese luni, la care de asemenea am luat parte. Studiile de aci erau: dogmatica și moralul, pastoralul și din istoria bisericăscă ceva puțin cam de rost.

Cu aceste studii ca eminent am intrat în viața publică pe trenul bisericăsc la biserica și parochia Sighișoarei, mai întâiu ca dascăl și cantor, mai târziu și ca diacon, după ce la anul 1823 me căsătorisem cu soția mea Ioana născută Păloșan, cu carea la 1873 am serbat cu copii, nepoții și străne-

poții nostri nunta de aur de 50 ani ai căsătoriei, ear la 1883 cea de 60 ani, și preste tot am trăit cu dânsa 62 ani, adevă până la 3 Ianuarie 1885. În timpul acesta am locuit în casa, în care dîsul preot Stefan Balaș pe la anul 1815—1817 cu a sa cheltuială a introdus casă de școală din grajdul vitelor, ce era întrunit sub un coperiș cu șura. Aci am d scâlit, cântorit și diaconit până la anul 1828 Octobrie 2; atunci am primit chirotonire de preot capelan protopopesc dela prea sântitul episcop Vasile Moga în biserica Paloșului, aflându-se pe aici în viziță canonică.

În anul 1833 am fost ales paroch primar în Sighișoară.

Ear în anul 1845 mi s'a dat postul de administrator protopopesc tractual; în sfârșit în anul 1848 Decemvre 4 am fost chirotesit de protopop de preasântitul noul arhiepiscop Andrei baron de Șaguna, cu singelie și brâu roșu.

Aci sub conducerea a 2 protopopi, cel dintâiu Ilie Medrea venit din Hendorf la postul de paroch al doilea, și cel de al doilea Nicolae Ilioviciu paroch în Daneș, venise biserica aceasta din lăuntru și din afară la atâta sărăcie și lipsită de toate, cât era aproape de ruinare până la anul 1833. De atunci înainte sub conducerea mea cu multă nevointă și silință cu poporul de aci, bun dar apăsător și lăsător, a început a înmuguri înflorirea bisericăsc: din lăuntru cu vestmintele, vasele de slujbă și alte

sânțenii, cărțile bisericesci, trei choruri și alte mobile trebuincioase. Ear din afară grădina cultivată cu pomi ș. a., îngrăditura împregiur și cășcigarea dreptului de canonică porția 24 de jugere 10 stânjini lemne de foc în tot anul din pădurea alodială, și puțința de a cumpăra o casă în cetate pentru școala parochială. Aici foarte greu a mers lucrul față cu poporul, care nu se aplecă la ideea aceasta.

Dar cu buna voință și ajutorul scripturistic al domnului avocat Bacon (acum reposat), al comitetului bisericăsc de atunci și altor domni binevoitori din oraș, s'au înființat școala cu trei clase elementare. Învățătorii plățiți din cassa alodială, și doisprădece stânjini lemne de foc în tot anul pentru încălțitul acesteia din pădurea alodială gratis.

Această casă de școală cu convenită solemnitate s'a sântit în 7 Ianuarie 1860 pe chramul sf. Ioan Botzătoriu în fața unui public numeros din popor și din străini. Durere, că din negrija învățătorilor la anul 1884 s'a aprins casa și a ars toată întreagă cl. III. cu arhivul, biblioteca pornită, protocoalele, ordinăciunile și decretule scoalei, unde era toată lucrarea scoalei dela început până la sfârșit. Această mare daună a parochiei Sighișoarei se cunoaște și se simte până în ziua de astăzi.

Cu toate acestea și peste tot am lucrat cu sporiu bun, deși cu mare silință; dar basa mea a fost credința, ce o am avut întemeiată pe psalm 22:

Tot în sensul acesta se pronunță și organul dlui Crispi, „Riforma“, privind și el în declarațiile contelui Kalnoky, cele mai îmbucurătoare constatări ale unei norocoase opere, la a cărei creare au contribuit amicii lor, cari și sunt în poziție de a o susține nevătmată.

În Sofia se vorbește că Poarta, după ce a vădit, că propozițiile Rusiei au fost respinse în Viena, Roma și Londra, a dat instrucțiune ambasadorului turcesc din Petersburg, de a sonda cabinetul rusesc, că anumit cum și ce fel de propoziții e aplicat de a pune cu privire la cestiunea bulgară. Aceasta ar fi făcut-o în urma unui sfat dat din partea Germaniei.

Convențiunea anglo-francesă asupra neutralizării canalului de Suez va obține după cum scrie „Corr. de l'Est“ și consensul Turciei.

Una dintre condițiile sub cari se va face aceasta convențiune este: precisarea și definirea dreptului de suzeranitate al sultanului.

Diarul „Nord“ constată, că țarul va călători la Berlin, desminte însă faima, că vor fi de față la întrevvedere cu împăratul Germaniei, încă doi miniștri. Duce mai departe, că Rusia e decisă a păstra o atitudine rezervată în cestiunea bulgară, fără de a-și pune în joc acțiunea sa liberă. Rusia nu voescă să scoată altora castanele din foc. Garanța păcii nu zace în tripla alianță, ci în siguranța, că Rusia se va pronunța la moment în contră ori cărei puteri, care va voi să dea signalul de război. Fățiu nu poate nici o țară să se lase în aventuri, fără de a avea în vedere pe colosul nordic, dela care atârna astăzi soarta ori cărui conflict european.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Galați, 26 Octombrie, 1887 st. v. Onorate Domnule Redactor! Poporul credincios din comuna Galați de lângă Făgăraș, înțelegând că Maiestatea Sa prea grațiosul împărat și rege al nostru Francisc Iosif I-iul s'a îndurat a le dărui 600 fl. v. a. din cutia Sa proprie pentru alinarea suferințelor lui în urma groasnicului incendiu dela 22 Aprilie a. c. st. n., care a consumat aproape întreg satul acesta, pătuns de adâncă mulțămire către Prea înalta persoană a Maiestății Sale, cu genunchele plecate și cu preotul seu în frunte, astăzi în 26 Octombrie a. c. st. v. — în ziua prasnului sfântului Dimitrie după finitul liturgiei a seversit rugăciunea împărătească anume întocmită pentru Maiestatea Sa, care la timp de nenorocire a oferit ajutorul Seu prea înalt.

Binevoiți On. Dle Redactor a da loc acestei notițe în prețitul nostru diar „Telegraful Român.“

Primiți asigurarea deseobitei stime ce vă conserv.
Nicolau Aron,
capelan.

Orăștie, 20 Octombrie, 1887 v. Dle redactor! Unicele terene pentru dezvoltarea noastră, — cu durere trebuie să o mărturisim — sunt astăzi scoala și biserica. Numai prin acestea două foculare ne mai

„Domnul mă pasce și nimica nu-mi va lipsi, în locul pășunii, acolo m'a sălășluit și c. al cărui sfârșit este:

„Și mila Ta me va urma în toate țiile vieții mele, ca să locuiesc eu în casa Domnului întru îndelungare de țile.“

Celelalte familiare ale casei mele, ale creșterii copiilor le am semnate în altă hârtie. Acestea atâtea până aci. Fiindu-mi slăbită vederea de a mai pute scrie însu-mi, la dictarea mea au scris ne-poata mea Cornelia Ciceiu.

Sighișoara, 23 Iunie, 1887.

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac!
Z. Boiu,
prot. emer.

* (Câtă apă conține lacul Genf.) La întrebarea, că dacă lacul Genf, ar fi secăt, cât timp ar trebui să curgă riul Rhone în el ca să-l umple călindarul monahal din Germania pro 1888 ne dă următorul răspuns: lacul Genf are o suprafață de 577,800,000 m. □; cea mai mare adâncime a lui posibilă e de 312 m. luând însă calculul de mijloc adâncimea în toată întinderea lacului ar fi numai de 150 m. Cunoșcând suprafața și adâncimea lui căpătăm în număr rotund și cantitatea apei ce cuprinde, care ar fi 90 miliarde m. cubici. La întrebarea cât timp ar trebui să curgă riul Rhone să-l umple, dacă se calculează cantitatea mediă de apă a riului, care în o secundă umple 27 m. cubici sau în o oră 2,332,800 m. cubici, — ajungem la rezultatul ca riul Rhone, dacă lacul Genf ar fi secăt, ar trebui să curgă ca să-l umple 106 ani.

putem păstra caracterul nostru național față cu pedecile ce ni se pun la toate ocaziunile.

În fața atâtor pedeci ce ni se pun în dezvoltarea noastră, datorința noastră ca români adevărați este: să ne adunăm toate puterile de cari dispunem punând umăr la umăr să fim uniți în cugete și în simțiri, când e vorba de a da front cu atâția inimi.

Să mai lăsăm la o parte interesele noastre personale, să mai lăsăm certele și invidia chiar și în cestiuni, ce privesc totalitatea românilor, pentru-că vorbind drept — rău ne șede, tare rău, cu atât mai mult cu cât generațiunea mai tineră, menită de a lucra însăși la timpul seu să nu învețe astăzi numai cum să se certe și cum să se persifleze unul pe altul, venând fie-care după interese particulare.

Biserica noastră ortodoxă-orientală din Ungaria și Transilvania să bucură ași — onoare anteluptătorilor ei — de o organizațiune foarte salutară.

Statutul organic, aceasta „Magna charta“ a bisericii noastre pune pe fie-care creștin în poziție de a-și putea exercita drepturile lui pe terenul bicesc și școlar. Dela fie-care membru al bisericii pretindem, ca să-și iubească biserica și școala, contribuind și el — după puterile lui — la prosperarea acestor doi factori.

Și dacă o pretindem aceasta dela indiviși, cu atât mai mult suntem în drept a o pretinde dela corporațiuni bisericesci, cari compuse din bărbați conșcii de chemarea lor — pot lucra cu mai mare efect pentru bunăstarea bisericilor și a școalelor noastre.

O astfel de corporațiune bisericească de mare importanță este și sinodul protopresbiteral, a cărui sferă de activitate până acum nu s'a exploatat deajuns.

Permiteți-mi acum Dle redactor, după aceste premerse a Vă descrie decursul sinodului ppresbiteral din tractul Orăștiei, care la 14 Octombrie c. s'a întrunit în ședința extraordinară.

După invocarea spiritului sânt, membrii sinodului în număr de preste 20 s'au întrunit în școala capitală din loc. Președintele sinodului Rev. D. Nicolau Popovici, protopresbiter, mai înainte de a purcede la obiectele de pertractat, află cu cale a aduce la cunoștința sinodului într'un raport special adevărată stare actuală a tractului în ce privesc afacerile bisericesci, școlare și fundamentale. După acest raport numărul sufletelor din acest tract se urcă la 20831, va se dăcă cu 121 suflete mai puțin, ca în anul trecut. Causa acestei scăderi a fost morbul epidemic, difteritis, care în anul trecut a grasat într'un mod foarte simțitor în comunele noastre. Morți au fost 450 de bărbați, cu 70 mai mult ca în trecut, și 381 femei. În decursul anului expirat s'a întemplat 62 de căsătorii. Școale confesionale sunt 17. Edificiile școlare sunt din material solid, închiriate pe seama școalei sunt 10. Învățători definitivi, cualificați sunt 16 și o învățătoare asemenea cualificată. Învățători instituiți în mod provisor, dar apți, sunt 14.

Școale de stat sau comunale nu sunt în tract, ceea ce are a se mulțami zelului și alipirei credincioșilor nostri către sânta noastră biserică.

Salariile învățătoresci sunt de 300 fl. maximul, ear minimul de 150 fl. afară de 2 comune, una cu dotațiune învățătorescă de 100 fl. eară alta de 60 fl. Copii obligați a cerceta școala au fost în anul trecut 1076 băieți și 830 fetițe, dintre acestia au cercetat școala 880 băieți și 680 fetițe, așadară 81%. Copii obligați a cerceta școala de repetițiune au fost 346 băieți și 300 fetițe, cu totul 646 elevi; dintre acestia au cercetat școala 269 băieți și 220 fetițe, cu totul 489, prin urmare 75%.

Presidiul aduce mai departe la cunoștința sinodului, că în urma unei ordinațiuni a Preaveneratului Consistoriu archidieceșan toate comunele bisericesci și-au așternut rațiociniile lor, cari aflându se în regulă, au și primit absolutele, afară de 2 comune, cari n'au așternut încă rațiociniile lor de pe anul 1884.

Accentuează mai departe importanța și folosul cel mare al acestei ordinațiuni, căci pe lângă toate asupririle esterne în urma acestei proceduri salutare noi tot progresăm.

Dotațiunea preoților noștri din tract nu e tocmai îmbucurătoare, abia se găsesc vre-o câteva comune cu dotațiune de clasa a 2-a, ear cele mai multe sunt mai slabe ca de clasa a 3-a. Asemenea și în privința moralității trebuie cu regret să se constate, că sunt 58 de concubinate, speră însă că prin întrevinerea autorităților civile le va pute stărpi.

Copii nelegiuți au fost cu totul 25, treceri religioșe numai două. Cu privire la cultura spirituală a tinerimei din acest tract presidiul relatează, că un tiner studiază la o facultate de medicină, vre-o câți-va în seminariul „Andreian“, eară 22 cercetează școalele medii.

Acest raport al dlui ppresbiter la propunerea Dlui Dr. I. Mihu, a fost luat spre plăcută știință, și deoarece suntem la începutul vieții noastre consti-

tuționale, fiind acum primul cas, că putem arunca o privire asupra progresului sau regresului în acest tract, să roagă On. presidiu, ca la fie-care sesiune să vină cu asemenea raport, cu atât mai mult, cu cât comparând asemenea rapoarte, ușor putem afla cari sunt cauzele, ce ne împedecă într'o cestiune sau alta.

Urmează la ordinea țilei cestiunea în privința școalelor noastre confesionale, ce fel de îmbunătățiri ar trebui aduse pentru înaintarea școalelor noastre. Păr. Tilicea observă, că cea mai mare cauză, care împedeca progresul școlar, este sărăcia. E de părere, ca în fie-care comună să se înființeze fonduri școlare din cari la timpul seu să se ajute reze elevii cei săraci. Observă mai departe, că multe posturi învățătoresci sunt numai provisor ocupate, ceea ce eară contribuie la stagnarea învățământului, doresce, că unde sunt posturi provisorii, să se institue învățători definitivi.

Păr. S. Săcărea atrage atențiunea sinodului asupra acelei împregiurări, că învățătorii din tract nu sunt de o cultură mai înaltă nu au destulă pregătire; propune ca învățătorii la esamenele publice să se cerceteze reciproc, să-și facă fie-care notițe din fie-care obiect de învățământ, pentru-că prin modalitatea aceasta am ajuta foarte mult învățătorilor. Sinodul decide să se introducă aceasta modalitate.

Di Dr. I. Mihu află de superflu, ca sinodul să se ocupe cu toate cauzele, cari împedecă mersul regulat al afacerilor școlare, propune deci, ca cestiunea aceasta să se încreadă comitetului ppresbiteral spre studiere, să stăruie a delătura acele cauze, ear la procsimul sinod se vină cu o propunere în meritul acestui obiect; ceea ce să primesc.

Presidiul pune la desbatere crearea unui fond protopresbiteral. Deoarece comitetul protopresbiteral s'a ocupat deja cu cestiunea aceasta, să primesc propunerea comitetului, ca fie-care parohie după propriile sale puteri să se învoiască a da o sumă constantă anuală pentru punerea bazei la acel fond, însărcinându-se biroul, să facă tot odată și un apel către particulari.

Obiectul ultim a fost alegerea a doi asesori pe viață în scaunul ppresbiteral. Să aleg de asesori părintele S. Săcărea, paroch în Jibot, și Ilie Popovici, paroch în Șebișel.

Cu acestea ședința se încheiă, ducând fie-care speranțele cele mai bune, că afacerile bisericesci, școlare și fundamentale din acest tract vor merge tot mai în spre bine. Așa să fie! Dascălul.

Raportul

comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu, cetit în adunarea generală a Reuniunii ținută la 25 Octombrie 1887 v.

Onorată Adunare generală!

Toată activitatea reuniunii noastre e dedicată susținerii și dotării școalei sale, prin urmare comitetul, venind a Vă raporta despre viața reuniunii dela ultimă adunare generală încoace, — și ia voie a Vă espune în prima linie datele referitoare la școala elementară de fetițe a reuniunii.

Școala noastră întocmai ca și în semestrul I al anului școl. 1886/7, au fost frecventată și în semestrul al II-lea de 26 eleve, dintre care 21 de religiunea greco-orientală și 5 de religiunea greco-catolică, 12 din Sibiu, 14 din provincia și anume: 11 din Transilvania și 3 din Ungaria.

În internatul Asociațiunii au locuit 7 și celelalte 19 au locuit parte la păinși, parte la particulari.

Clasa I a frecventat-o 4 eleve.

„ II-a „ 5 „

„ III-a „ 13 „

„ IV-a „ 4 „

Obiectele de învățământ s'au predat în toate clasele în conformitate cu planul stabilit de comitetul reuniunii, și în fie-care clasă s'a percurș întreg materialul prescriș.

Esamenele publice s'au ținut în 27 Iunie st. n. 1887 din toate obiectele de învățământ în prezența unui public numeros, dovedind în general un rezultat îmbucurător, ear elevele au obținut parte mare calculi eminenți, și toate au fost promovate în clasa următoare.

În decursul semestrului al II-lea grasând în Sibiu morbul de pojar, s'a ivit și între elevele școalei noastre câte un cas de morb, dar absentările au fost numai singuratică, și în nici o proporțiune cu absentările dela alte școale de aici, și fără ca să se sisteze ținerea lecțiunilor.

Cu viață plăcere putem constata pe anul școlastic, acum început 1887/8, că numărul elevelor s'au înmulțit deja până acum cu 3, așa încât astăzi frecventează școala noastră 29 eleve, dintre cari 8 sunt adăpostite în internat.

Aceasta urcare a numărului elevelor ne dovedescă destul de eclatant acreditarea școalei noastre în ochii publicului român și mulțămirea, ce a aflat în rezultatele secerate în anul școlastic expirat; nutrim deci firma speranță, că pe viitor întrevinerea noastră salutară pentru întreg neamul românesc, va afla aprețirea cuvenită în cercuri și mai estinse și va atrage un număr și mai mare de eleve.

Dintre aceste 29 eleve frecventează :

Clasa I	3	eleve.
" II	9	"
" III	7	"
" IV	10	"

Învățământul este concredut și pe anul școlastic curent tot acelor puteri, afară de directoratul școlii, dela care directorul de până aci, dl Dr. Danil P. Bărcian, spre marele nostru regret a repășit, deși comitetul l'a rugat a rămâne și mai departe ca director. În urma acestora comitetul a primit abdicarea, ear pentru zelul și activitatea cu care a provădit afacerile de director i-a exprimat mulțăminta sa.

Cu direcțiunea școlii s'a însărcinat deci în mod provizor dl învățător Ioan Popoviciu, ear supraveghierea preste învățământ, comitetul a aflat cu cale a o concredere bărbatului seu de încredere dl profesor seminarial Ioan Popescu, care a avut bunătatea a primi aceasta sarcină, prin ce am câștigat deplină garanță, că și pe viitor conducerea învățământului în școala noastră e pusă în cele mai bune mâni.

Aceasta e Onorată adunare generală starea actuală a școlii, pe care reuniunea noastră are sânta misiune aici în centrul românilor a o aduce la nivelul unei școlii de model pentru toți românii.

Cu acestea terminând cu cele ce privesc școala, ne luăm voie a Vă aduce la cunoștință schimbările întâmplătoare în reuniune dela ultima adunare generală încoace.

Dna Elena Popoviciu Bărcian, dna Maria Crișan, dna Minerva Brote și dna Otilia Comșa au renunțat a mai fi membrii ai comitetului.

Veți binevoi deci a întregi astăzi prin alegere aceste locuri vacante de membrii a comitetului.

Cu durere trebuie s'e Vă comunicăm mai departe regretabila trecere la cele eterne a membrului ordinar a reuniunii a doamnei Ana Bechnitz.

Dl Valeriu Bologa, mutându-se cu locuința la Brașov, a abdis de postul de secretar al comitetului nostru. Prin densus am pierdut un factor puternic întru promovarea scopurilor reuniunii, din care motiv comitetul a ținut de cuviință a-i exprima mulțăminta sa cea mai călduroasă, pentru eminențele servicii ce a prestat reuniunii pe cât timp a fost secretariul ei.

De secretar s'a ales dnul Dr. Octavian Rusu.

În fine avem onoare a Vă raporta despre spriginul material de care s'a bucurat reuniunea noastră în intervalul de 8 luni dela ultima adunare generală încoace, parte prin ofrande, parte prin înscrieri de membrii noi.

Și anume:

Cu plăcere Vă comunicăm, că adunarea generală a institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiu în ședința sa din 29 Martiu a. c. a votat pentru școala reuniunii suma de 200 fl.

Ear de membrii s'a înscris:

Dl Ioan Hențescu profesor, din Ocna-Sibiului, ca membru ajutător pe viață cu 50 fl. odată pentru totdeauna.

Ca membrii ajutători cu tacsă de 20 fl. odată pentru totdeauna s'a înscris domni:

George Barițiu publicist, Atanasiu Cimponeriu avocat, Augustin Laday jude curial în pensiu și Gligor Mateiu comersant.

Ca membru pe viață cu 20 fl. s'a înscris:

Dna Letiția Oncu din Arad.

Ca membrii ordinari cu tacsă anuală de 2 fl. s'au înscris:

Dșoara Octavia Stolojan, dna Ana Frâncu, dna Iudita Secula, dna Silvia P. Bărcian, dna Maria P. Simtion, dna Regina Nemeș, dșoara Elena Adamovici, dșoara Maria Simtion, dna Sofia Simonescu, dna Octavia Voilean și dna Aurelia Pipos.

Cu tacsă anuală de 3 fl. s'a înscris:

Dna Dobra Hoadrea din Rășinari.

Ca membrii ajutători cu cotisațiune anuală de 2 fl. s'au înscris:

DD. Valeriu Üvegcs funcționar la „Albina“, Ioan Pop de Galați, avocat în Sibiu și Dr. Ioan Nemeș, avocat în Sibiu.

Numărul membrilor reuniunii este deci astăzi de:

Membrii onorari 7; membri fondatori 2; membrii pe viață 24; membrii ajutători 28 cari au solvit tacsă pe odată; membrii ordinari 110; membrii ajutători 71; suma 243.

Mai departe a donat ca ofrande spre scopurile reuniunii:

Domnul Vasilie Lucaci, preot gr. cat. în Șişesci . . .	5 fl.
" Atanasiu Cimponeriu, avocat în Sibiu . . .	4 fl.
" Meletiu Dregheciu, protopop gr. or. în Timișoara . . .	1 fl.
Total . . .	10 fl.

Ear cărți a donat pentru biblioteca școlii:

DD. Zacharia Boiu, asesor consist. Dr. Ioan Crișan, profesor semin. Nicolau Putnoky, profesor gimnasial. Ioan Popoviciu, învățător la școala element. a reuniunii, din Sibiu și Constantin Dimian, preot gr. ort. din Brețcu, — pentru cari li s'a exprimat mulțăminta prin diare.

Espunându-Vă prin acestea activitatea reuniunii dela ultima adunare generală până astăzi, comitetul și ia voie a

Vă subșterne preliminarul de buget pe anul viitor 1888, în alăturare sub A) și se roagă:

1. Să primiți acest preliminar.

2. Să întregiți cele patru locuri de membrii a comitetului prin alegere.

Sibiu, în 6 Novembre, 1887.

Maria Cosma,
președinta.

Dr. Octavian Rusu,
secretar.

Varietăți.

* (Sânțire de biserică.) După cum ni se comunică, sânțirea frumoasei biserici nou zidite din Gurariului se va face în ziua ss. arhangeli Michail și Gavriil adevă, în 8 Novembre v.

* (Principele de coroană al Germaniei.) Starea sanitară a principelui de coroană al Germaniei însuși mari îngrijiri. Cu o durere neșpusă a lovit curtea berlinesă scirile cele din urmă despre sănătatea principelui Mediciei cei mai renumiți din Berlin și Viena a fost invitați la un consiliu medical în S. Remo, locul de petrecere al principelui spre a vedea ce este de făcut cu o cangrenă ivită în craniu, a cărei operație este foarte anevoioasă și periculoasă. Dealtmintrelea mulți dic, că rar s'a întâmplat, ca în Germania fii să urmeze în tron după părinții lor.

* (Bulgari în academia militară austro-ungară) Majestatea sa monarchul nostru a conces înscrierea a 4000 cadeti bulgari în academia militară austro-ungară. Această concesiuie nu poate fi privită decât, ca un semn de preainaltă bunăvoință față de guvernul bulgar present.

* (Un monument pentru cel dintâiu ministru președinte ungar.) Reuniunea juristilor din Pojon între altele a lnat un conclus, ca să se ridice un mare monument fostului ministru președinte al Ungariei contelui Ludovic Battyányi născut în Pojon și pușcat în Budapesta în 6 Octobrie 1849. Spesele acestui mare monument în partea cea mai mare vor fi acoperite din colecte, ce se vor întreprinde în toată țara. Cercurile inteligente din Pojon sunt foarte animate pentru ridicarea monumentului marelui patriot.

* (Clavir automat.) În Viena se află espus într'un deposit de instrumente musicale un clavir care a atras o mulțime de curioși ca să l vadă. Clavirul joacă aproape 200 piese de diferiți componiști fără de a fi pus în mișcare prin vr'o mână omenească. Un atare clavir nu are predilecțiune pentru o piesă mai mult ca pentru alta, nu e supus capriciului și nici nu suferă de indispozițiune, după cum aușim adeseori dicând pianistii nostri. Clavirul automat nu dispune de tonurile bas și de acordurile violinei cele mai înalte, ci posedă numai seria tonurilor de mijloc. Perfecțiunea acestui, clavir automat e mare. De present se lucră pentru ca acestui instrument musical să i se dea și forma unei figuri de om cu un par lung și undulător.

* (Încă un dat în interesul literaturii noastre române.) Până în zilele de curând, deși cu plăcere cetiam și admiram fabulele lui Cichindeal, nu sciam unde zac osemintele și nu sciam nici anul, când acest bărbat a încetat de a mai scoate din peana sa scrieri pline de spirit de felul celor cunoscute „Luminătorul“ ne spune, că parochul din Chișoda, dl Emilian Micu prin o întâmplare norocoasă a astupat și această lacună din literatura noastră, descoperind în matricula bisericii sârbesci din Timișoara datele autentice referitoare la menționatul literat. Conform acestor date fabulistul nostru a murit la 20 Ianuarie 1818 în spitalul misericordian din Timișoara și a fost înmormântat la 22 Ianuarie de parochul Timișoarii Ioan Vasici în cimiterul din loc.

* (O interesantă invențiune.) Foarte mult promite o invențiune, prin ajutorul căreia cu cea mai mare siguranță se pot evita nenorocirile, cari pe toată ziua vedem că se întâmplă de a deraila trenuri și a să lovi unele cu altele, stingând viața a sute de pasageri. Principiul acestei invențiuni se bazează pe un aparat de siguranță, care prin mijlocirea electricității merge la o distanță mare înaintea trenului. Dacă este vreun pericol aparatul ca avant gardă l face cunoscut prin un semnal automat așa, că mașinistului i să dea posibilitatea de a oprî trenul din depărtare față de pericol, ce să aprobe.

Introducerea acestui nou aparat la căile ferate ar feri publicul călător de multe pericole.

* (Un act de dreptate). — Un proces curios, ce a durat doi ani în Varșovia, a fost rezolvat în 1849 de însuși țarul Nicolae. Un general bogat

rus s'a logodit cu frumoasa fată a unui nobil polon și a primit învoirea acestuia pentru cununie. În biserică veni numai mirele cu un căpitan și doi locotenenți, primul îmbrăcat ca popă, cei doi ca martori și astfel generalul fu cununat. Tot odată el îi esplică chipul în care se cununaseră fără popă. La început ea crezută că e glumă, dar crudul ei bărbat o convinse repede și o gonî din casă. Tata ei intentă proces, dar perdù la toate instanțele, căci generalul era puternic.

Atunci Polonul se adresă Țarului și acesta hotărî: de oare-ce generalul în realitate nu e cununat cu soția sa, negreșit că n'are valoare căsătoria; dar pentrucă a înșelat pe o femeie în mod așa mirșav, generalul își perde rangul și nici odată nu va pute ocupa vre-un post. Toată averea lui va fi a femeii înșelate, ear densus nici odată nu se va mai pute căsători. Căpitanul, care fusese travestit ca popă, va rămânea popă toată viața lui, ear cei doi locotenenți vor fi paracliserii lui.

* (Un Matusalem.) În comuna Cojeasca din județul Dâmbovița în România, a încetat din viață un locuitor, anume Oprea Stângaciu, de profesiune rudar, în etate de 126 de ani. Cu mare plăcere ascultau toți sătenii când acest bătrân istorisii din vremuri vechi câte a vădut și a pățit însuși în lungul șir de ani, prin cari a trecut. În timpul din urmă pe numitul bătrâneța așa l copleșise încât capul i mai ajungea la mijlocul corpului, dar cu toate acestea era sănătos și nu pregetă a umbla încoaci și incolo după hrană. Dintre copii ce a avut acest bătrân nici unul nu mai trăiesce, ci toți au murit înainte de el.

* (Congres filocseric.) După ce am amintit, că la congresul internațional filocseric din Odesa, România va fi reprezentată prin dnii doctori Kitzu și Konya, aflăm, că respectivii domni au și plecat spre a lua parte la acest congres, care s'a deschis Luni în 7 Novembre n.

* (Rectificare.) Suntem recercați prin P. C. Prie din Sécădate, ca în lista încassarilor făcute cu ocaziunea adunării generale a despărțământului III al Asociațiunei transilvane publicată în Nr. 108 al „Telegrafului Român“ să facem următoarele îndreptări:

În loc de Moise Grama să se cetească Moise Gruia; Ioan Bucur a contribuit nu 1 fl., ci 2 fl.; în loc de Ioan Ingerean să se cetească Ioan Jugerean; și în fine, dl Petru Florian e paroch în Racovița și nu în Sécădate.

Istoricul nou edificatei biserici gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiscaunelor.

(Urmare.)

Radu Urez din Satulung (Săcele) a dăruit o candelă mare și 2 mai mici din pacfon, — foarte potrivite.

Doamna Maria Zănescu din Brașov a dăruit 25 fl. în bani acoperemântul exterior pentru pristol și iconostas, perdeaua dela ușile împărătesci și un rând de acoperemânt pentru s. taine; toate frumoase în preț aprocsimativ de 50 fl.

Dl Petru Zănescu, comersant în Brașov, a dăruit 25 fl. în bani și o candelă mare, foarte frumoasă, în preț de 40—50 fl.;

Din colecta întreprinsă de colectanții nostrii C. Cioflec, și G. Nema în lunile Decembre 1886 și Ianuarie Februarie 1887 prin protopresbiteratele: Treiscaunelor, Brașovului, Branului, Făgărașului, Sibiului, Sălșei și Mercurei, — au încurs următoarele ajutoare benevole:

Brașov. G. Cioflec, 20 fl.; Dr. Cioran 1 fl.; frații Stănescu 2 fl.; S. Dămian 1 fl.; O. Sorescu 1 fl.; P. Nemeș 1 fl.; D. Eremias nepoții 1 fl.; Fr. St. 1 fl.; Murășan 1 fl.; M. D. Panliano 1 fl.; G. Navrea 1 fl.; V. Grădinaru 80 cr.; G. Stefanovici 50 cr.; I. Paraskev 50 cr.; St. Chicombian 40 cr.; N. Purcorea 20 cr.; Dragomir Pulpaș 50 cr.; C. Triemdaflides 50 cr.; I. Prișcu 40 cr. și alți mai mulți cu câte 10—25 cr. — suma 37 fl. 30 cr.

Săcele. (Satulung, Cernat, Turcheș, Bacifalău și Dârste,) Vlad Manole 1 fl.; Radu Butu 60 cr.; M. Lungu 50 cr.; A. Sfetescu 60 cr.; R. Butu 60 cr.; I. N. Popa 50 cr.; G. N. Popa 1 fl.; George Golia 1 fl.; G. G. Popa 1 fl.; I. Dorca 50 cr.; V. Pascu 1 fl.; Eremie Popa 1 fl.; D. Comșa 1 fl.; A. Verzea 2 franci; R. Gurgan 1 fl.; Ioan Muntean 50 cr.; G. Delian 50 cr.; Oprea Sas 80 cr.; Magyarosy Ferencz 2 fl. și alți mulți cu câte 50 cr. — Suma 47 fl. 90 cr.

Cârștian. Colectați în bani și bucate suma 12 fl. 31 cr. Reșnov. D. Nan, preot 1 fl. Nastase Paraschiv etc. suma 9 fl. 50 cr.

Tohanu nou. În bani și bucate 5 fl. 30 cr.

Tohanu vechiu. Bani și bucate 14 fl. 32 cr.

Zernesci. T. Mețian, prot. 1 fl.; I. Dan 1 fl.; N. Mânca 1 fl.; Stan Coleșiu 60 cr.; Strévoiu 50 cr.; Bratu Tipeiu 50 cr.; N. Pensiu 1 fl.; N. Țintea 1 fl.; N. Găroiu 1 fl.; I. Dan, preot 1 fl.; Ald. Badin 50 cr.; Const. Ioanovici 50 cr. și alți (cei sub 50 de cr. din lipsa de spațiu nu s'au indus aci.) — Suma 19 fl. 36 cr.

Vulcani. Biserica gr. or. 2 fl. — Suma 2 fl.

Codlea. Biserica gr. or. 6 fl. dela 2 crescini 45 cr. — Suma 6 fl. 45 cr.

Vlădeni. Iacob Zorca, notar 50 cr.; Iacob Balcăș 50 cr.; Iacob Zorca, capelan 5 fl. 34 cr. — Suma 6 fl. 84 cr.

Perșani. Biserica gr. or. 1 fl.; dela popor 1 fl. 92 cr. — Suma 2 fl. 92 cr.

Șinca veche. Iacob Sas (sas) 1 fl.; biserică 1 fl. 50 cr.; parochul 50 cr. — Suma 2 fl. 80 cr.

Ohaba. Biserica gr. cat. 1 fl.; comuna 1 fl.; Ioan Popa 1 fl.; Ilie Roman 50 cr.; S. Crișan 50 cr.; I. Bălan 15 cr. — Suma 4 fl. 15 cr.

Șercăuța. Comuna politică 1 fl.; biserică gr. or. 2 fl.; dela alții 75 cr. — Suma 3 fl. 75 cr.

Vadu. Biserica gr. cat. 2 fl.; G. Morar 1 fl.; A. Bunea paroch 30 cr.; G. Păsărar, inv. 50 cr. — Suma 3 fl. 80 cr.

Toderița. V. Ciopaș 50 cr.; G. Renghia, inv. 30 cr.; G. Renghia, epitrop 1 fl.; G. Sbernețiu, cassar comunal 1 fl. G. Sb. 20 cr.; X. 10 cr. — Suma 3 fl. 30 cr.

Bucium. Biserica 1 fl. X. 20 cr. — Suma 1 fl. 20 cr.

Mândra. Biserica 2 fl.; dela alți crescini 44 cr. — Suma 2 fl. 44 cr.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 10 Novembre n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.05	99.10
Galbin	5.93	5.90
Napoleon	9.90 1/2	9.90
100 marce nemțesci	61.65	61.60
London pe (poliță de trei luni)	125.65	125.65

Nr. 5296 Plen.

[1726] 2—3

CONCURS

pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea Andronic.

Din fundațiunea Andronic sunt a se conferi pe anul 1888 următoarele stipendii și ajutoare:

a) **Cincișeci stipendii și ajutoare** de câte 30 fl. pentru tineri, cari au intențiunea a se aplica ca **noviți** la **meserie și industrie**, apoi pentru învățării aplicați deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățării, cari au devenit **sodalii** (calfe) în decursul anului 1887.

b) **Patrusprezece ajutoare** și anume **șase** de câte 100 fl., **doi** de câte 150 fl. și **doi** de câte 200 fl., pentru sodali (calfe), cari sunt în condițiunile recerute de a se face măestrii.

Toți, cari voesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare trebuie se dovedească:

a) prin atestatul de botez, că sunt români greco-orientali din Transilvania;

b) prin atestatul oficiului comunal (primăriei) starea averii proprii și a părinților;

c) prin atestatul oficiului parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului: dacă trăesc părinții, câți copii minoreni sunt în familie și câți din acestia umblă la școală; dacă petentul este căsătorit și starea familiei sale.

În special tinerii, cari au intențiunea a se aplica ca **noviți** la meserie și concurge la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale indicate mai sus trebuie se întrunească și următoarele condițiuni:

1. Se nu fie mai tineri de 12 ani.
2. Se fie cercetat cu succes bun școala populară, ceea-ce este a se dovedi prin atestate școlare.

3. Se fie încheiat contract cu măestrul conform § lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea ce se va dovedi prin așternerea contractului în original sau în copie legalizată.

Învățăceii aplicați deja la meserie sau la industrie, cari concurge la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie se mai întrunească și următoarele condițiuni:

1. Se fie angajați la vr'un măestru cu contract, care se se alătore la cerere.

2. Se aibă purtare bună dovedită cu atestat dela măestrii, la cari au fost și sunt în învățatură.

Sodalii, cari concurge la vre un ajutoriu de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie se întrunească următoarele condițiuni:

1. Se fie terminat periodul de învățatură în decursul anului 1887, ceea ce se va dovedi prin atestatul autorității industriale conform §-lui 67 din art. leg. XVII: 1884.

2. Se arete un sporiu și o purtare bună, ceea ce se va dovedi prin atestatul măestrului eventual prin cartea de lucru (§. 99 din legea citată).

3. Se arete ce limbi știu vorbi și scrie (atestat dela măestru), și dacă aparțin ca membrii la vre-o reuniune de meseriași (certificat dela reuniune).

Sodalii, cari concurge la vre-un ajutoriu câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se face măestrii, au

să întrunească, afară de recerințele generale, încă următoarele condițiuni:

1. Se fie provăduți cu certificatul de măestru.

2. Să fie lucrat cel puțin șase ani consecutivi ca sodali, ceea ce va dovedi prin atestatele măestrilor, la cari au lucrat.

3. În cerere se se arete anume, unde voesc a se aședa ca măestrii, și ce fel de mijloace bănesci mai are pentru a-și începe meseria pe socoteala lor; asemenea se producă și alte documente recomandătoare.

Dela toți concurenții de ori ce categorii se recere cu mâna lor proprie și adreseate consistoriului archidieceșane gr. or. din Sibiu; cererile au să între aici cel mult până la **1 Decembrie 1887 stilul vechiu**.

Cererile sosite după acest termin și cele ce nu vor fi instruate precum se recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Din ședința plenară a consistoriului archidieceșan, ținută în Sibiu, la 5 Octobrie 1887.

Nicolae Popea m. p.,
archimandrit și vicariu archiepiscopesc.

„Sebeșana“

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Sas-Sebeș.

Provocare.

Toți acei domni acționari, cari nu au solvit ratele decădute cu **1 Noiembrie 1887 n.** pentru acțiunile subscrise la „Institutul de credit și economii „Sebeșana“ în Sas-Sebeș, conform §. 11 din statute, prin aceasta sunt provocați, a-și răspunde ratele restante fără amânare, căci altcum se vor aplica dispozițiunile §-lui citat.

Sas-Sebeș, în 1 Novembre, 1887.

Direcțiunea.

[1725] 2—3

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemenat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acereală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbănare, greață și vârsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau încercarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroizi. Prețul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebuintarea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintarea lor. **Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.**

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna, embalgia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provăduță cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebuintarea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keserü. — Satulung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Medias, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercuria, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 4—25

În comisiune la „librăria archidieceșană“ se află de vânzare:

Curs de limba maghiară

pentru

scoalele populare.

După principii metodice pe baza planului de învățământ compus de

Ioan Molnár.

Cursul I. pentru clasa II.

Cursul II. „ „ III.

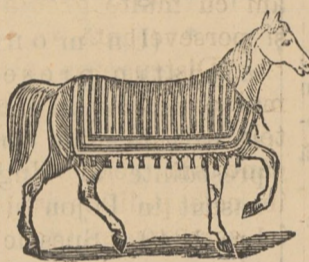
Cursul III. „ „ IV, V. și VI.

[1719] 3—3

Prețul unui exemplar legat **20**, broșurat **16 cr.**

Jumătate din venitul după manualele acestea este destinat pentru scopuri culturale române.

Avis senzațional.

Fiindcă în cele dintâi fabrici de aici, de țoale și covoare erau îngrămădite mii de duzini de atari fabricate astfel, că comăndele se făceau cu greutate, mi-a succedat a cumpăra cu un preț neînsemnat un mare număr dintre cele mai frumoase și mai solide țoale de cai și covoare, și pentru aceea unicul me află în pozițiune a oferi atari fabricate pe lângă un preț bagatel, care abia ajunge la prețul materialului din cari sunt lucrate aceste mărfuri elegante. Eu dau

Cele mai bune țoale de cai

de 190 cm. lungi 130 cm. late în cea mai bună și solidă calitate cu dungi negre și cu ciucuri deschiși, dese și calde, trei kilo grea bucata, numai à

fl. 1.50

Elegante și de o culoare galbină sulfurică învălitori de fiakeri cu 6 dungi vinete sau negre, circa 2 cm. lungi și 1 1/2 lată în cea mai escelentă calitate, bucata à fl. 2.50. Aceste învălitori admirabil de frumoase și de o fineță esemplară pot servi și ca învălitori pe paturi și ca covoare.

Covoare gălbui, negre în cel mai frumos dessin și în cele mai frumoase colorii, **10 m. lungi** numai fl. 3.50.

Perdele complete gălbui negre, care constau din 2 aripi, o draperie și o mai frumoasă esecutație, podoaba ori cărei odăi, numai fl. 4.70 bucata.

Garnituri complete de rips în colorile cele mai pompoase, constând din două ciarciafuri și o pânzătură, jur împrejur cu fir de mătăsă foarte frumoase, numai fl. 4.70.

Espeđiția foarte promptă în toate locurile monarchiei austro-ungare cu rambursă (Post-Nachnahme) sau trimiterea de preț. Adresa: [1727] 1—8

„Wiener Kaufhaus“

A. Gans, Wien, III., Kolonitzgasse Nr. 6. T.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculoasă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumăni etc. prin

Ecșhalațiune de gas (cu ajutoriul injecciónii rectale).

Necredutul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate efectui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescriptele medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebuintări a ecșhalațiunii de gas cu ajutoriul injecciónii rectale pere: tusea, frigurile, scuparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 kilogram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebuintarea ecșhalațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebuintarea mai departe a curei nu se mai repețesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plumăna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pațienți în ultimul stadiu al tuberculoșei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea injecciónii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecșhalațiunii de gas cea mai mare întrebuintare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecșhalațiunii de gas (injecciónii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebuintării pentru medici; și pentru întrebuintarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 35—50